

БІБЛІОТЕКАР & ЧИТАЧ: ВЗАЄМОПОВАГА, ВЗАЄМОВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ, ВЗАЄМОВВІЧЛИВІСТЬ

Сьомак Т. І., бібліограф II категорії

Наукова бібліотека Харківського національного
технічного університету сільського господарства
імені Петра Василенка

На світі можна жити без еталонів,
По-різному дивитися на світ:
Широкими очима, з-під долоні, чи у кватирку, з-за воріт...
Від цього світ не зміниться нітрохи,
А все зплежить від людських зіниць:
В великих – відібється вся епоха,
В вузесеньких – збіговисько дрібниць.

(Ліна Костенко)

Як нам виховати хорошого фахівця? Людину здатну оцінити все краще? Найкращим помічником тут стане Книга.

Коли людина читає, то відбувається з нею якась таїна. Музику слухають інакше, по-іншому дивляться на небо, на живопис, зовсім інакше дивляться на екран телевізора чи монітор комп'ютера. Коли слово піднімається з білої сторінки до свідомості людини – воно втілюється в пронизливий погляд, розчулену сльозу, посмішку, думку – слово стає життям. І пізнавши цю прекрасну магію слова, людина вже не в змозі відмовитися від книги. Книга дихає знаннями, вільним духом справжньої культури, разом з книгою і читач.

Більше 400 років назад лукавий французький філософ Мішель Монтель написав книгу «Про мистецтво жити гідно». Відкриємо зміст:

- Про совість
- Про книги

- Про жорстокість
- Про славу
- Про зарозумілість
- Про гнів
- Про корисне і чесне
- Про брехунів
- Про каяття
- Про мистецтво співбесіди
- Про те, як важливо володіти своєю волею

А чи всі хороші книги не про це???

Проблема «книга-читач» нині є об'єктом дослідження і науковців, і філософів, активно обговорюється в засобах масової інформації. І висновки оголошують різні – від оптимістичного «найбільш читаюча нація» до протилежного: «помер читач – несуть вінки поети...»

Бібліотекар – це одна з ланок цього процесу, тож для загального успіху бажано, щоб ланка ця була міцною.

«Не лікар я, і не аптекар, не інженер, не вчитель, не банкір. Я більше: я книгар! БІБЛІОТЕКАР! Потрібна я всьому наперекір!»

Читач змінився. А особливо молодь, яка швидше схоплює всі новинки. Все менше товстих конспектів, все більше електронних носіїв. Студенти завжди поспішають, тож таким повинно бути і обслуговування: швидким, без зайвої писанини.

Доступність інтернету, звичайно, неоціненна перевага. Але наскільки якісна там інформація? Цього питання не виникає при користуванні книгою нашого фонду, де всі підручники затверджені Міністерством Освіти, довідники, енциклопедії справжні. Тож справжнім повинно бути і обслуговування читачів, дотримане загально прийнятих норм поведінки. Обслуговування читача - первинна і обов'язкова умова. В читача не буває дріб'язкових питань, нецікавих, чи не по-темі. Читач завжди правий і неяких

проявів власної антипатії бути не може. Добре, коли читач прийшов по конкретну книгу, знаючи автора і назву, але частіше буває, що приходять з питанням – відповідь на яке потрібно знайти в кількох підручниках, посібниках, методичках. Зробити це треба швидко, якісно, доброзичливо. Тільки за таких умов Студент прийде ще. Якщо йому відмовити на першому курсі – відразу до бібліотеки гарантована до закінчення вузу.

І в житті, як на полі мінному,
Я б просила в цьому сторіччі:
Хоч би той магазинний мінімум –
Люди, будьте взаємоввічливі
І якби на те моя воля,
Написала б я скрізь курсивами
Так багато на світі горя,
Люди, будьте взаємо красивими!!!

Читальний зал об'єднує студентів всіх інститутів різних курсів. Коли збирається більше 10 читачів, слідкую за дотриманням тиші, тому що інколи не всім цікава тема, що обговорюють 2-3 студенти. Але коли й занадто тихо – це теж не найкращий показник роботи читального залу. Бо часто йдуть не лише читати, а й поспілкуватися. Так виникла необхідність створення клубу «СЛОВО». «Страшні слова, коли вони мовчать...». А читальному залі є нагода, можливість висловитись. Засідання клубу присвячені творчості знаменитих, визнаних поетів і прозаїків: Б. Чичибабіна, Л. Собко, О. Забужко, С. Жадана, М. Матіос, В. Шкляра, Л. Улицкої; також читають студенти свої опуси. Вже є добра традиція в членів клубу після літніх канікул ділитись враженнями про прочитане. Дуже приємні мені дзвінки від вже випускників з звітами прочитаного. То нині в читальному залі №2 діє виставка відгуків «А влітку ми читали: ...». Хочеться, щоб до неї долучались і викладачі, щоб унаочнити приклад гарного читання.

Слід відзначити викладачів кафедри мовної підготовки Бородіну А.І., кафедри ЮНЕСКО Мокрецову Н. Я, Сухіх Л. О., кафедри культури Пирєєву Г. І., які вимогливо привчають до читання книг власним прикладом. Вони завжди приймають участь в обговоренні літературних новинок, слідкують за виходом нових книг, купують їх, прочитавши дарують бібліотеці. Тож давайте надамо право дарувальникам цікавитися, як читається подарована ними книга далі?

З метою підвищення кваліфікації я побувала на відкритих лекціях філолога, філософа, культуролога, професора теорії культури в університетах Еморі (США), Дарема (Великобританія) М.Н. Епштейна. В Харкові в нього було 3 лекційні дні: 17, 18, 19 вересня. Читались лекції в державному педагогічному університеті, в ХНУ ім. В.Н. Каразіна, в державній академії культури. Лекції були цікавими, як не менш цікавими були і обговорення їх викладачами і студентами. Багато уваги приділялось філософізації всієї вищої школи, говорили про оновлені функції мов, необхідність нових слів, термінів. Наприклад: техносфія, інформсофія, біософія, онтотехніка, неократія та ін. Говорилось про необхідність міжнародних свят: 23лютого – День Терминалий,

21квітня – День альтернативного мислення,

І (найвагоміше для мене) 22 листопада – МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ СЛОВНИКА!!! Це свято давно святкується в багатьох школах, вузах, воно активно підтримується видавцями. То ж хай приживеться і в нашій науковій бібліотеці!!!